

บทที่ 4

ผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผลการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแผนการสอนรายวิชาบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้การจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย จำนวนแผน 10 แผน

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาคูณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย

ตอนที่ 4 ผลการศึกษากิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาคำพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแผนการสอนรายวิชาบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้การจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย จำนวนแผน 10 แผน

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินคุณภาพแผนการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญ

แผนที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		ความหมาย
				$\bar{x}$	S.D.	
1/10	4	4	5	4.33	0.577	เหมาะสมมาก

จากตารางที่ 1 แสดงว่า แผนการสอนรายวิชาบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้การจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย มีคุณภาพในระดับเหมาะสมมาก

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาคูณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

นครสวรรค์ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย นำเสนอดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ผลการศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1. ข้อมูลพื้นฐานทำความดี	42	2.52	0.92	ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง
1. ด้านความรู้ความสามารถ	42	3.57	0.82	มีความรู้ความสามารถระดับดีมาก
2. ด้านทักษะการปฏิบัติงาน	42	3.71	0.76	มีทักษะการปฏิบัติงานระดับดีมาก
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	42	3.89	0.85	มีคุณธรรมจริยธรรมระดับดีมาก
4. ด้านภาวะผู้นำ	42	3.81	0.74	มีภาวะผู้นำระดับดีมาก
5. ด้านบุคลิกภาพ	42	3.76	0.73	มีบุคลิกภาพระดับดีมาก
รวม	42	3.75	0.78	มีคุณลักษณะของบัณฑิตฯ ระดับดีมาก

จากตารางที่ 2.1 แสดงว่า นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ในภาพรวมได้ค่าเฉลี่ย 3.75 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.78 อยู่ในระดับดีมาก

ตารางที่ 2.2 แสดงผลการศึกษาการสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่มของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย ดังแสดงในตารางที่ 2.2

กลุ่ม	ความร่วมมือ		การแสดงความคิดเห็น		การรับฟังความคิดเห็น		ความตั้งใจในการทำงาน		มีส่วนร่วมอภิปราย		รวม		แปลความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	3.57	0.53	2.85	0.69	3.00	0.57	2.85	0.69	3.00	0.81	3.05	0.65	อยู่ในระดับดี
2	3.42	0.53	3.28	0.75	3.14	0.37	3.42	0.53	3.42	0.53	3.33	0.54	อยู่ในระดับดี
3	3.42	0.53	3.00	0.81	3.28	0.75	3.28	0.48	3.42	0.53	3.28	0.62	อยู่ในระดับดี
4	3.42	0.78	3.28	0.75	3.14	0.69	3.42	0.53	3.42	0.53	3.33	0.65	อยู่ในระดับดี
5	3.57	0.53	3.42	0.53	3.57	0.53	3.14	0.69	3.28	0.75	3.39	0.60	อยู่ในระดับดี
6	3.42	0.53	3.57	0.78	3.14	0.89	3.42	0.78	3.28	0.48	3.36	0.69	อยู่ในระดับดี
รวม	3.47	0.57	3.23	0.71	3.21	0.633	3.25	0.61	3.30	0.60	3.29	0.62	อยู่ในระดับดี

จากตารางที่ 2.2 แสดงว่า นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลายมีทักษะในการปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม ได้ค่าเฉลี่ย 3.29 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับ 0.62 ซึ่งอยู่ในระดับ ดี

ตารางที่ 2.3 แสดงผลการศึกษาศักยภาพพฤติกรรมรายงานเดี่ยวของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย ดังแสดงในตารางที่ 2.3

พฤติกรรม	จำนวนนักศึกษาทั้งหมด	ผ่าน	ไม่ผ่าน	คิดเป็นร้อยละ
1. บุคลิกการแต่งกาย	42	37	5	88.09
2. มารยาทในการพูด	42	36	6	85.71
3. การใช้ภาษา	42	40	2	95.23
4. วิธีการนำเสนอ	42	35	7	83.33
5. เนื้อหาที่น่าสนใจ	42	39	3	92.85
รวม	42	187	23	89.04

จากตารางที่ 2.3 แสดงว่า นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลายมีทักษะในการ รายงานเดี่ยว มีบุคลิกการแต่งกาย คิดเป็นร้อยละ 88.09 มารยาทในการพูดคิดเป็นร้อยละ 85.71 การใช้ภาษาคิดเป็นร้อยละ 95.23 วิธีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 83.33 เนื้อหาที่น่าสนใจคิดเป็นร้อยละ 92.85 จำนวนนักศึกษาทั้งหมดที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 89.04

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาบัณฑิตอุดมคติไทยก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาบัณฑิตอุดมคติไทยก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	42	7.57	1.41	32.49	.00
หลังเรียน	42	17.86	1.66		

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ค่าสถิติทดสอบทีมีค่าเท่ากับ 32.49 ที่ระดับนัยสำคัญ .00 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของ นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลายสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย

ที่	คุณธรรมจริยธรรม	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย
1	ความซื่อสัตย์สุจริต	3.84	0.96	มีความซื่อสัตย์สุจริตในระดับดีมาก
2	ความขยัน อดทน	3.88	1.81	มีความขยัน อดทนในระดับดีมาก
3	ความประหยัด	3.81	0.84	มีความประหยัดในระดับดีมาก
4	มีจิตสาธารณะ	4.01	0.93	มีจิตสาธารณะในระดับดีมาก
5	มีวินัย	3.69	0.83	มีวินัยในระดับดีมาก
6	ความกตัญญู	4.11	0.87	มีความกตัญญูในระดับดีมาก
7	ความสามัคคี	4.11	1.52	มีความสามัคคีในระดับดีมาก
8	มีเมตตา กรุณา	3.97	0.80	มีเมตตา กรุณาในระดับดีมาก
9	มีสติสมาธิ	3.77	0.73	มีสติสมาธิในระดับดีมาก
รวม (เฉลี่ย)		3.91	1.03	มีคุณธรรมจริยธรรมในระดับดีมาก

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลายมีคุณธรรมจริยธรรม ใน ภาพรวมได้ค่าเฉลี่ย 3.91 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.03 อยู่ในระดับดีมาก

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการศึกษาการฝึกสมาธิของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ครั้งที่	จำนวนนักศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย
1	42	2.66	0.90	มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง
2	42	2.76	0.84	มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง
3	42	2.59	0.82	มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง
4	39	2.69	0.73	มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง
5	36	3.02	0.90	มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง
6	35	2.85	0.69	มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง
7	36	2.83	0.77	มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง
8	36	2.83	0.77	มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง
9	30	3.00	1.05	มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง
รวม (เฉลี่ย)		2.80	0.83	มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย มีผลการฝึกสมาธิก่อนเรียน 10 นาที ครั้งที่ 1 มีนักศึกษา จำนวน 42 คนได้ค่าเฉลี่ย 2.66 มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง ครั้งที่ 2 มีนักศึกษา จำนวน 42 คนได้ค่าเฉลี่ย 2.76 มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง ครั้งที่ 3 มีนักศึกษา จำนวน 42 คนได้ค่าเฉลี่ย 2.59 มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง ครั้งที่ 4 มีนักศึกษา จำนวน 39 คนได้ค่าเฉลี่ย 2.69 มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง ครั้งที่ 5 มีนักศึกษา จำนวน 36 คนได้ค่าเฉลี่ย 3.02 มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง ครั้งที่ 6 มีนักศึกษา จำนวน 35 คนได้ค่าเฉลี่ย 2.85 มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง ครั้งที่ 7 มีนักศึกษา จำนวน 36 คนได้ค่าเฉลี่ย 2.83 มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง ครั้งที่ 8 มีนักศึกษา จำนวน 36 คนได้ค่าเฉลี่ย 2.83 มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง ครั้งที่ 9 มีนักศึกษา จำนวน 30 คนได้ค่าเฉลี่ย 3.00 มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง ภาพรวมทั้งหมด ได้ค่าเฉลี่ย 2.80 มีสมาธิอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย

ที่	รายการ/ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย
1	ชอบที่จะเรียนแบบนี้ (Active Learning)	4.24	.57	พึงพอใจในระดับมาก
2	ทำให้กล้าคิดกล้าทำกล้าตัดสินใจด้วยตนเอง	4.17	.73	พึงพอใจในระดับมาก
3	ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง	4.10	.75	พึงพอใจในระดับมาก
4	เรียนแล้วสนุก ไม่น่าเบื่อ	3.90	.82	พึงพอใจในระดับมาก
5	อยากให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบนี้อีก	4.17	.73	พึงพอใจในระดับมาก
6	ภูมิใจที่ได้มีโอกาสสร้างองค์ความรู้ใหม่	4.12	.73	พึงพอใจในระดับมาก
7	อาจารย์ช่วยแนะนำ และตอบคำถามสงสัยได้อย่างชัดเจน	4.19	.63	พึงพอใจในระดับมาก
8	สื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.24	.85	พึงพอใจในระดับมาก
9	มีความสุขที่ได้เรียนแบบนี้	4.14	.64	พึงพอใจในระดับมาก
รวม (เฉลี่ย)		4.14	0.72	พึงพอใจในระดับมาก

จากตารางที่ 5 แสดงว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย มีความพึงพอใจในการเรียน โดยภาพรวมได้ค่าเฉลี่ย 4.14 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า

1. การศึกษาทดลองแผนการสอนรายวิชาบัณฑิตอุตสาหกรรมศิลป์ไทย โดยใช้การจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย จำนวนแผน 10 แผน
2. ผลการศึกษาคูณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลายอยู่ในระดับดีมาก
3. ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของการเรียนในรายวิชาบัณฑิตอุตสาหกรรมศิลป์ไทยของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ผลของการศึกษาคูณธรรมชาติจริยธรรมของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย อยู่ในระดับดีมาก
5. ผลการศึกษาคูณความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยข้อที่ 1 ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลการเรียนดีขึ้น และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก น่าจะเนื่องมาจากการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลายครั้งนี้ การออกแบบกิจกรรมแบบ Active Learning ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ที่ว่า การจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) หมายถึง การเรียนการสอนที่ผู้เรียนจะต้องค้นหาเพื่อก่อให้เกิดองค์ความรู้โดยการพูด คอย การเขียน การอ่าน การสะท้อน หรือการตั้งคำถาม หรือการเรียนการสอนที่ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหว อาจใช้เวลา 2-3 นาที หรือยาวทั้งหลักสูตรก็ได้ อาจให้ผู้เรียนทำงานคนเดียว เป็นกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ก็ได้ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่มีคุณค่าน่าตื่นเต้น สนุกสนานท้าทายความรู้ความสามารถ ผู้เรียนได้เรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจของตนเอง ได้ลงมือคิดและปฏิบัติอย่างมีความหมาย สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างแน่นอน (บัญญัติ ชำนาญกิจ, 2549 : 4-5) และสอดคล้องกับหลักการเรียนแบบร่วมมือที่ว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นการเรียนที่จัดขึ้นโดยการละกันระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถต่างกันนักเรียนทำงานร่วมกันและช่วยเหลือกัน เพื่อให้กลุ่มของตนประสบผลสำเร็จในการเรียน (Johnson and Johnson, 1991 : 6-7)

2. จากผลการวิจัยข้อที่ 2 ที่พบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่

หลากหลายอยู่ในระดับดีมาก น่าจะเนื่องมาจากการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย ตามทฤษฎีที่ว่า การเรียนแบบกระตือรือร้น (Active Learning) ก็คือ การเรียนโดยการกระทำ (Learning by doing) ของจอห์น ดิวอี้ (John dewey) และเพียร์เจต์ (Piajet) ได้นำมาเน้นใช้ในเชิงปฏิบัติการกับเด็กปฐมวัย ในขณะที่นักการศึกษาหลายคนไม่ได้ให้ความสำคัญกับงานของเพียร์เจต์ เพราะเข้าใจผิดคิดว่าการเรียนแบบกระตือรือร้น (Active Learning) มีความสำคัญเฉพาะกับเด็กปฐมวัยเท่านั้น แต่เพียร์เจต์ได้เน้นไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นเรื่องเข้าใจผิด เพราะประสบการณ์เป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาสติปัญญาทั้งของเด็กและนักศึกษาพร้อมทั้งชี้ว่า ประสิทธิภาพของการเรียนแบบกระตือรือร้น (Active Learning) เหมาะสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษาทุกระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา (สำนักป๋ป้า. 2551 : 44) และสอดคล้องกับหลักการเรียนแบบร่วมมือที่ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ เป็นวิธีการสอนที่ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันในกลุ่มย่อย ๆ เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ในแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน ผู้เรียนแต่ละคนจะต้องร่วมมือในการเรียนรู้ร่วมกัน มีการช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน คนที่เก่งกว่าจะช่วยคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มจะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม เพราะยึดถือแนวคิดที่ว่า ความสำเร็จของสมาชิกทุกคนจะรวมเป็นความสำเร็จของกลุ่ม (สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. 2554 : 30)

3. จากผลการวิจัยข้อที่ 3 ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของการเรียนในรายวิชานวัตจิตอุดมคติไทยของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย สูงกว่าก่อนเรียน น่าจะเนื่องมาจากการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย ครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ที่ว่า มีขั้นตอนการสอนแบบใฝ่รู้ 4 ขั้นตอน คือ

1. การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (ประสบการณ์)
2. การสร้างองค์ความรู้ร่วมกัน (สะท้อนความคิดและอภิปราย)
3. การนำเสนอความรู้ (ความคิดรวบยอด)
4. การลงมือปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ (ประยุกต์แนวคิด)

(เกษม ศรีเดิมา. 2549 : 2) และสอดคล้องกับหลักการเรียนแบบร่วมมือที่ว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากกว่าเน้นครูเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ควรจัดให้เกิดความสะดวกต่อการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน, มีการประเมินร่วมกัน บทบาทของครูเปลี่ยนไปจากเป็นผู้ให้ความรู้กับนักเรียนมาเป็นผู้ให้ความสะดวกให้คำแนะนำกับผู้เรียน เพื่อให้เขาสร้างความรู้ของเขาเอง ดังตัวอย่างของกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ เช่น การนำเสนอการแก้ปัญหาในการสัมมนา การโต้ประเด็น กลุ่มโครงการ สถานการณ์จำลองหรือการแสดงบทบาทสมมุติ และการร่วมมือการเขียนเรียงความ ตัวอย่างคำถาม เป็นต้น (Hilt.1999 : -)

4. จากผลการวิจัยข้อที่ 4 ที่พบว่า ผลของการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย อยู่ในระดับดีมาก น่าจะเนื่องมาจากการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ที่ว่า Active Learning ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ทั้งทางด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติ บทบาทที่สำคัญของผู้เรียนขณะเรียนคงมิใช่การนั่งฟังนิ่งๆ จดบันทึกคำบรรยาย ท่องจำและตอบคำถามเล็กๆ น้อยๆ เท่านั้น ผู้เรียนควรจะได้มีโอกาสที่จะแสดงออกบ้าง เช่น การพูด การเขียน การแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เรียน การได้ประยุกต์ใช้สิ่งที่เรียนในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนควรมีโอกาสที่ได้มีส่วนร่วมโดยตรงในกิจกรรมการเรียนรู้ของตน.(พนมพร เผ่าเจริญ. 2551: 10) และสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ที่ว่า การเรียนรู้ คือ กระบวนการที่ผัสสะทั้ง 6 ของมนุษย์ คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ ได้สัมผัสและสัมพันธ์กับสิ่งเร้า เกิดธาตุรู้ (รู้สึก, หมายรู้, รู้คิด, รู้แจ้ง) และมีการกระทำโต้ตอบฝึกฝนอบรมตนเองหรือโดยกัลยาณมิตรจนประจักษ์ผล เกิดคุณภาวะ (ความรู้และความดี) สมรรถภาวะ (ความสามารถ) สุขภาวะ (ความผาสุกเหมาะสมพอควร) และอิสริภาวะ (พ้นจากทุกข์และความเป็นทาส) (สุนน อมรวิวัฒน์ (2542) อ้างถึงใน คู่มือการดำเนินการโครงการประชุมปฏิบัติการเรื่องการจัดกระบวนการการเรียนรู้แบบ Active Learning สถาบันราชภัฏนครสวรรค์, 2545 : 48-49) และสอดคล้องกับ ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย (Affective Domain) ที่ว่า การเรียนรู้ในรูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้สึก เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรมที่พึงประสงค์ และได้กล่าวถึง รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาด้านจิตพิสัยของบลูม (Instructional Model Based on Affective Domain by Bloom and Others) (ทิสนา แฉมมณี. 2548;237)

5. จากผลการวิจัยข้อที่ 4 ที่พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย อยู่ในระดับพึงพอใจมาก น่าจะเนื่องมาจากการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ที่ว่า การเรียนที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติการหรือคิดอย่างตื่นตัว (ตื่นตา ตื่นใจ ตื่นเต้น) นอกจากนี้ยังกล่าวถึงลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ไว้ว่า “Active Learning (การเรียนอย่างมีชีวิตชีวา , ตื่นตัว, ตื่นตา, ตื่นใจ) (พนมพร เผ่าเจริญ . 2549 :11) และสอดคล้องกับหลักการเรียนแบบร่วมมือที่ว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีที่ผู้เรียนทำการแก้ปัญหา ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลุ่ม เพื่อบรรลุเป้าหมายสมาชิกทุกคนจึงช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้เกิดการเรียนรู้และแก้ปัญหาหากไม่ใช้เป็นแหล่งความรู้ที่คอยป้อนแก่นักเรียน แต่จะมีบทบาทเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือจัดหาและชี้แนะแหล่งข้อมูลในการเรียนตัวนักเรียนเองจะเป็นแหล่งความรู้ซึ่งกันและกันในกระบวนการเรียนรู้ (อาร์ชท และนิวแมน Artzt and newman. 1990 : 448 – 449)

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พบข้อสังเกตบางประการ ซึ่งจะขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ในการนำวิธีการ เรียนการสอนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนี้ ไปใช้ ผู้ใช้ควรศึกษาหลักคุณธรรมจริยธรรมให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งก่อน โดยเฉพาะความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ พุทธธรรม และมีประสบการณ์ตรงในการฝึกสติปัญญา 4 หรือ การฝึกสมาธิ ตลอดทั้งควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ด้านเทคนิคการสอนต่างที่หลากหลายซึ่งเป็นคุณลักษณะของการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) จึงจะทำให้ผลการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมได้ผลดี

2. ควรจูงใจนักศึกษาให้เห็นความสำคัญและประโยชน์หรือคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม ในความเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย โดยการสร้าง เชื่อมั่น ในเรื่อง ความเป็นบัณฑิตที่ สมบูรณ์มีความรู้คู่คุณธรรม ให้เกิดขึ้นในจิตสำนึกของนักศึกษาเสียก่อน แล้วจึงทำให้การพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันอดทน ความประหยัด จิตสาธารณะ วินัย ความ กตัญญู ความสามัคคี เมตตากรุณา และสติสมาธิ มีประสิทธิภาพ

3. ควรจัด การเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย เพื่อ พัฒนา คุณธรรมจริยธรรมนักศึกษาในทุกสาขาวิชา โดยเฉพาะ นักศึกษาทุกชั้นปี ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการผลิต บัณฑิตที่สมบูรณ์มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย ที่มีคุณภาพ โดยยึดหลักการที่ว่า การพัฒนา ประเทศชาติ นั้น จะต้องพัฒนา คน ให้เป็นผู้ที่ มีความรู้คู่คุณธรรม ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติ ต่อไปในอนาคต

4. ควรเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ให้ลงมือปฏิบัติจริง เช่นสอน แบบโครงงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ให้ผู้เรียนหันมาศึกษาตัวเองให้มากขึ้น เอาใจใส่กับตัวเอง รู้จัก รับผิดชอบชั่วดีตัวเอง เพื่อนำไปสู่การรับผิดชอบส่วนร่วม ตามแนวพุทธ ธรรมผสมผสานกับ แนวคิด ทางตะวันตก ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชาติโดยรวม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำการจัดการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย เพื่อพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมนำไปสู่ความเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยนี้ไปทดลองใช้ กับนักศึกษาในสาขาวิชาอื่น ๆ ตลอดจนผู้เรียนในมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชน เพื่อศึกษาผลการวิจัย เพิ่มเติมและก่อให้เกิดความมั่นใจในการนำไปใช้กับกลุ่มดังกล่าว ควรศึกษาวิจัยว่านักศึกษาที่ได้รับการ พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ให้สูงขึ้นนี้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึง ประสงค์เพิ่มขึ้นหรือไม่

2. ควรมีการพัฒนาแผนการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย ให้

มีความเข้มข้นขึ้น โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทุก ๆ ด้าน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหาสาระ วัตถุประสงค์ การวัดผลและประเมินผลให้ถูกต้องเที่ยงตรง

3. ควรสร้างเครื่องมือวิจัยที่มีความเที่ยงตรงครอบคลุม มัธยมศึกษาของวิจัย โดยเฉพาะแบบวัดคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นนามธรรม จะต้องทำตัวบ่งชี้ให้ชัดเจนใน ระดับที่ละเอียดลึกซึ้งมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยการนำไปทดลองใช้ และให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินหาค่าความเที่ยงมากขึ้น

4. การวิจัยการศึกษาและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ควรออกแบบการวิจัยที่มีเครื่องมือ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ที่มีเทคนิคที่หลากหลาย เช่น ใช้แบบสอบถาม แบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ แบบประเมินพึงพอใจ การสังเกต การสัมภาษณ์ และการจดบันทึกพฤติกรรมทั้งจะทำให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือได้มากยิ่งขึ้น

5. การออกแบบการวิจัย การศึกษาและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ควรมีโครงการ ฝึกอบรมในภาคปฏิบัติ เช่น เข้าค่ายคุณธรรม พุทธบุตร ค่ายปฏิบัติพัฒนาจิต ปฏิบัติธรรม เป็นและ ควรมีกิจกรรมกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับวิธีการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) โดยใช้เทคนิคที่หลากหลายเลย เพื่อใช้เป็นกลุ่มเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย ซึ่งจะทำให้เห็นประสิทธิผลของการ เรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น